

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

O razporu v narodu češkem.

Pod tem naslovom objavlja češki historijograf Palacky v „Pokroku“ dolg spis, ter omenja takoj početkom, da je Čehom in vsem Slovanom prirojeno, neposlušati voditeljnega glasu in ne čislati avtoritete starših svojih drugov. Drugi slovanski narodi so uže poginili zaradi tega greha in baš Čehi ginejo iz istega ozira. Dalje Palacky pravi, da domači razpori so se uže leta 1843 mej Čehi začeli, najprej gramatikalno, ko je on izdajal „Radhošta“. Od te dobe se je pak tudi mnogo premenilo v političnem oziru za Čeha ka morejo slobodno politikovati, kjer jim zaprek ne dela konfisciranja. O pojmu in besedi „svoboda“ pak Fr. Palacky pravi v tem spisu: „Svoboda je res največji dar božji, katerega si more želeti človek, ona nij samo pogoj sreče, nego tudi same kreposti in človeške dostojnosti; kajti, če kdo misli in ravna dobro, ali ne iz svobodne volje, nego prisiljen, ta niti ne misli, niti ne dela dobro. A svoboda sama, ki vodi večkrat k razporu, kakor k zedinjenju, zahteva svoj del za se, sicer plodi razpor in nesložnost, ki ne sluje brez uzroka za grešno dete svobode.

„Slovani vsi so bili uže od davnih dob svobodoljubnejši nego drugi narodi; da, hrepeneli so po svobodi, ter se v njej počutili dobro, celo črez mero, in so le jako neradi pokorili se avtoriteti še tako potrebnej in le prisiljeni. Koren sam, besede naše „svoboda“ priča, da so uže naši pradedi naglašali poglavitno terjatev, da bi bil vsak pred vsem sam „svoj“ in sam za sé. Toda more človek sploh biti popolnem sam za sé? More li dolgo biti brez dražih ljudij? Ako bi se bil rodil, kakor druge živali, dà, ter ko bi si mogel pomagati takoj po rojstvu in skrbeti sam za sé, tako, da bi ga drugi ne morali čuvati in vzgojati: mogel bi živeti kakor žival. Toda pri njem bi potem ne bilo govorenja o izobraženosti in napredku, ne kacem pohvalnem in slavnem činu. Le iz skupnega delovanja in iz vzajemne pomoči rodi se vsaka veda, vsaka občna blagost, vsak napredek humanitete. In more li kdo kako društvo ustanoviti in vzdržati brez nadzorovanja in navodov enih proti drugim, ali brez podredjenja enih pod druge, t. j. avtoritete?

Sam razum in vest nas učita poslušati glas onih, ki so v občinskih zadevah pridobili si velicij izkušenostij. V tem oziru pak Slovani ostajejo daleč zadaj za svojimi sosedi, posebno za Nemci in Magjari. Tisoč in več let, kar nam je znana njihova zgodovina, razpadali so oni mej soboj na neštevilna plemena; vsako je hotelo biti samo za se, nij se družilo z družimi, in ne uklanjalo se namenom in skupnim nazorom, nego

zedinjevali so se še le v največjej nevarnosti in to le za malo časa. To je zadostovalo, dokler so Slovani živeli le za sé in nepoznavši vladeželjnosti mej soboj, pustili so pri miru eden drugoga. Toda, kakor hitro so se jim približali sovražniki močno združeni, tu se jim uže nijso znali postaviti v bran, ter se brzo proti njim dosti močno združiti: in na ta način so, neposlušavši prej prijateljev, padali v kruto neprijateljsko hlapčevanje, v katerem so večjidel poginoli. In se li ne ponavlja kaj enacega? ali ne preti to tudi denes? Je-li kje na svetu slišati tako pogostom besede, kakor pri nas: „Kaj mi pa ima ta ali oni zapovedovati? Da, ker baš on to hoče, ne ubogam!“ — Komu pa nij znano mej nami — furijantstvo?

Vse drugači se obnašajo Nemci in Magjari. Tudi oni hoté svobodo, toda le za sebe, uganjajo furijantstvo, ali vedó se uklanjati avtoriteti, brez škode proti svojej svobodi. Nemško furijantstvo javlja se posebno v narodnej ošabnosti, v nenasitljnej lakomnosti in neukrotenej gospodželjnosti, posebno proti nam Slovanom. To dokazati bi bilo nepotrebno a tudi neskončno; celo knjigo bi moral pisati, ko bi hotel razlagati na drobno vse krivde in nepoštenosti od nemškega furijantstva učinjene nam Čehom. In to žali bože skozi vsa stoletja, da, v tem oziru se nijso zgodile nobene premembe. Takovih surovostij, da, sprosteza zdvijanja, kakoršnih so Magjari za naše dobe se pregrešili proti našim bratom Slovakom — odzvevši jim nasilno vsa sredstva do narodne izobraženosti, tdo nabrana in novih jim nedovoljvi — enacega ne najdemo zares v letopisih celega civiliziranega sveta, celo ne v nemških; da je pak bil napredek in razcvetanje narodne izobraženosti pri Čehih, ki je kakor vedno, Nemcem od pantiveka protismiseln, o tem nas podučuje takoj na začetku zgodovina naša. Ko sta bila slovanska apostola, Ciril in Metod, založila v Svato-polkovem kraljestvu, pod varstvom rimskih papežev, samostalno cerkev slovansko, in l. 899. papež Jan IX. bil blagoslovil in ustanovil za njo posebnega nadškofa in dva škofa: tu so nemški prelati, ne nadejaje se nikdar tacega razcvetanja in širjenja kristijanske vere, razsrjeni protestirali in ne sramovaje se, to zmenjo imenovati povratek v poganstvo, protili so papežu in Slovanom, ka ostrim mečem zrušijo vse to zopet; kajti Slovani baje „sive velint, sive nolint, regno nostro subacti erunt.“ Nij bilo to pravo nemško furijantstvo uže pred 1000 leti? In nij li to na las temu podobno, kar skušamo tudi še dan denes, ko se nam pri snovanji narodnih šol povsodi zapreke

in ovire delajo, da, nenarodne šole se nam vsiljujejo in narod naš nikakoršnim načinom ne more priberačiti le ene, jedine univerze?

Za Česko je bila založena uže pred pol tisoči leti *prva* univerza v srednjjej Evropi, v Pragi, da bi Čehi po besedah cesarja Karla IV. „scientiarum fructus indesinenter esuriunt,“ ne morali na tujem iskati sebi kruha učenosti, nego o svojem času ga sami mogli ponuditi tujcem; ali uže pred stoletjem polastili so se tega zavoda Nemci po Bismarkovskem pravu; in z mize bogato pogrnene delé nam Nemci milostljivo, le kake borne drobtinice, da bi se preveč ne čula krivica. In pri mojej veri, ko bi z finančnih ozirov pri nas ne bilo treba višje obrtnije, ko bi mi ne morali plačevati davkovne primankljaje družih deželá, mislim, da bi nam še teh nekoliko obrtnih šol odrekli.

(Dalje prih.)

Kranjski deželni zbor.

(X. seja. Konec.)

Baron Abfaltrern govori dolgo proti predlogom gospodarskega odseka. S številkami skuša dokazati, da je kranjska dežela s svojim premoženjem uže na kantu in ne more žrtvovati toliko za napravo kmetijske šole. Govornik stavi predlog, da se program za kmetijsko šolo, ki se je sklenil v lauskej sesiji deželnega zbora, nekoliko zmanjša in se za nakup dovoli le 40.000 gld.

Poslanec Dežman govori proti predlogom gospodarskega odseka in podpira predloge baron Abfaltrern-a. On pravi: Ko smo ustanovljali gospodarsko šolo v Šneperku in vinorejsko šolo na Slapu, bilo je slišati mnogo, koliko bodo te šole kmetškemu ljudstvu koristile. In kaj je sedaj facit vsega? Šneperška šola je pribežališče grešnikov, unesrečenih realcev in gimnazijalcev, slapška šola pa ima le 8 učencev. Jaz bi želel, da bi bil slab prerok, ali meni se vse tako dozdeva, da se nam tudi pri kmetijskej šoli z obiskom ne bode bolje godilo. Jaz dvomim, da dobimo 20 učencev, kolikor imamo štipendij. Vsak učenec, če njih dobimo 20, bode nas veljal 737 gld., na slapškej šoli nas velja vsak 800 gld. Najbogatejše dežele ne žrtvujejo toliko za kmetijske šole, kakor mi, jaz mislim, da bi svota, katero je baron Abfaltrern nasvetoval, za ta eksperiment zadostila.

Dr. Razlag pravi, da bode kmetijska šola le koristna in da njej na Dolenjskem ne bode učencev manjkalo. Poudarja se zmirom, da naj bode kmetijska šola blizu Novoga mesta. A županstvo novomeško nij nikoli prosilo za to. Kar se grajščine Gramtiče, je le površno pregledana bila. Poslopja

se ne morejo drugače imenovati, kakor razvaline, za katerih popravo bode treba ne 10.000 gld., ampak 25.000 gld. Posestvo je tudi dosti predrago. Lastnik g. Smola je dr. Suppanu dal oblast, celo posestvo, ki meri 800 oralov, prodati za 80.000 gld., zdaj pa zahteva za 341 oralov 85.000 gld. Travniki tudi niso dosti vredni, to je trdil sam učitelj Povše, na katerega se sklicujejo. Če je tedaj bližina Novega mesta edino merodajna za nakup Grma, potem se naj nakupijo samo posestva, poslopje pa naj se postavi kar v Novem mestu.

Govornik opozoruje na jako lepo posestvo Raka, in misli, da ugovor, ka ne leži v sredi Dolenjskega, nij merodajen. Raka nij tako toči izpostavljena, ima 20 oralov izvrstnih vinogradov, lepo arondiranih, a na Grmu so le slabo ležeči vinogradi pod Gorjanci. Vinoreja pa more biti gotovo eden najglavnejših faktorjev za kmetijsko šolo na Dolenjskem. Govornik nasvetuje, naj se posestva pregledajo še enkrat po strokovnjakih, in podpira baron Abfaltrernov predlog s tem pristavkom, da se namesto 40.000 gld. dovoli 50.000 gld. za nakup posestva.

Dr. Zarnik izraza svoje začudenje, da so gospodje nasprotne stranke še enkrat Sisifovo delo začeli, t. j., da stvar premlevavajo, ki je uže v lanskej sesiji dosta obravnana in ogovorjena bila. Skrb Dežmanova, da ne bode dovolj učencev, je neopravičena, in če jih od konca tudi ne bode mnogo, to nič ne dene, vsaj tudi država na dunajskej univerzi plačuje drage profesorje, ki imajo le po enega, dva ali tri učence. Da nas šola dosta velja, to nas ne sme strašiti, da se bode pa videlo, ali se je eksperiment, kakor nasprotniki napravo kmetijske šole nazivljejo, obnesel ali ne, za to nij dosti petih let, ampak pravi plod se bode pokazal v času ene cele generacije. Izgledno gospodarstvo pa mora pri kmetijski šoli biti, zakaj same knjige lahko vsak čita doma.

Številke, ki jih je baron Abfaltrern navel, so jako zapeljive; ali meni se zdi, da merijo samo na to, da se cela stvar zavleče „ad calendas graecas.“ Kar se tiče izvedenca, učitelja Povšeta, morem pač izjaviti, da o njegovi vednosti nemam niti jaz, niti drugi, ki tega moža bolj poznajo, nič posebnega rešpeka. G. Povše utegne še dober učitelj biti, a da bi ga smatrali za avtoriteto, tega pa ne. Avtoritete so možje, ki imajo kaj izvrstnega pokazati, kakor baron Babo v Klosterneuburgu, ali direktor Göthe v Mariboru. Po tacih možéh bi jaz želel, da bi pregledana bila posestva še enkrat. Sicer pa hočem v specialnej debati predlagati nekatere dodatke k predlogom gospodarskega odseka.

Poročevalec dr. Bleiweis: Nasprotna stranka je bila zmirom neprijazna napravi kmetijske šole, tudi denes ne more zatajiti svojega programa. Leta 1861. je nasprotna stranka kmetijski šoli v Ljubljani vzela življenje s tem, da nij dovolila malega doneska 879 gld. Takrat so ti gospodje rekli, da je ta šola premajhena. Denes pa, ko hočemo osnovati višjo kmetijsko šolo, zopet nasprotujejo, kar pač očitno kaže, da jim manjka prave volje. Baron Abfaltrern nam je s svojimi številkami „svinčnika“ priporočal. Naša stran še pogosto posluhuje svinčnika, to smo pokazali pri posvetih o realki, in vi boste uže še videli, koliko nas bode

veljala gosačina „im monumentalen Baue.“ — Da šneperska šola ne zadostuje, to je istina; zato bode tudi nehala; o slapškej šoli pa imajo strokovnjaki prve vrste jako dobre misli, kakor ravno uže imenovani baron Babo. Slapška šola bode nam še dosti koristidonašala. Uže zdaj gre vipavsko sadje širom našega cesarstva v trgovstvo, koliko bolj bode še le ta kupčija napredovala, če se po šoli to sadje požlahni. Grajščina Grm se je od mnogih stranij preveč napadala.

Ako bi bila Raka bližje Novega mesta, bi jo tudi jaz priporočal, ali to posestvo je pre oddaljeno od središča Dolenjske, šola pa mora v centru biti. Ko bi imeli okolo Ljubljane vinograde, bil bi jaz zato, da se v Ljubljani napravi.

O predlogu barona Abfaltrerna se potem glasuje po imenih. Zavrže se s 17 proti 11 glasom.

K prvemu predlogu gospodarskega odseka svetuje dr. Zarnik pristavek, da se v alternativo vzame tudi posestvo Raka. Vsakako pa naj ima Grm pri enakih kupnih pogodbah prednost, ker je blizu Novega mesta.

Predlog odbora se s dodatkom dr. Zarnikovim sprejme.

Dalje nasvetuje dr. Zarnik, da sme deželni odbor v nakupu posestva iti do 80.000 gld. ta predlog se odobri, kakor vsi drugi nasveti gospodarskega odseka tudi v tretjem branji.

Potem bere poslanec Graselli interpelacijo zarad volitev v kupčijsko zbornico, kakor smo jo v „Slov. Narodu“ uže priobčili.

Vladni zastopnik Widman nekako je zno odgovarja, da on nikakor nij póbit („niedergeschmettert“) s to interpelacijo, da naj narodna stranka išče bruna v svojih očeh, potem pezdirja (!!) v očeh bližnjega (sic!). Torej on meritorno neče odgovarjati, ker ne spada ta reč v deželni zbor, da je cela stvar še pri državnem pravdnistvu v sodnijskej preiskavi. Potem si je g. Widman (kakor ob svojem času Lasser v državnem zboru) na prsa potrkal rekoč, da vlada ne sedi tu na grešnej klopi (armenständerbank), da bi si dala razne reči očitati“.

(VIII. seja*).

Okrajni zdravniki kameniški prosijo, naj se jim plača 300 gld. poviša.

Občina Novomesto prosi, naj deželni zbor podpira prošnjo, da se Novo mesto uvrsti v 3 kvatirski razred.

Poslanec Murnik poroča v imenu finančnega odseka o računskih sklepih deželnega zaklada in njegovih podzakladov, ter stavi sledeče predloge:

1. Računski sklepi Kranjskega deželnega zaklada in njegovih podzakladov, to je: bolnišnega, porodnišnega, najdenišnega, norišnega zaklada, zaklada posilne delavnice, gledišnega in deželo-kulturnega zaklada za leto 1874 se s skupnimi dohodki, kateri so v glavnem pregledu c gospodarjenji s premoženjem Kranjskega deželnega zaklada in njegovih podzakladov za l. 1874 (priloga 13) zaznamenovani in kateri znesó 1,002.502 gld. 74 1/2 kr., in s skupnimi v ravno tistem pregledu zaznamenovani in zaračunjeni stroški v znesku 987.217 gld. 6 kr., torej s konečnim

*) Poročilo o tej seji se je zakasnelo, a ipak ga tu zarad popolnosti uvrščavamo. Ur.

blagajničnim ostankom 15.285 gld. 58 1/2 kr. odobre.

2. Stan skupnega premoženja, katero je v teh računskih sklepih zaznamenovano, in v glavnem pregledu (priloga 13) specificirano se vzame s tem naznanje, da je a) blagajnične gotovine 15.285 gld. 68 1/2 kr., b) aktivnega kapitala oziroma obligacij po kurzni denarni vrednosti 672.185 gld. 23 1/2 kr. ali nominalne vrednosti 924.636 gld. 70 kr. in da znaša c) vrednost posestev in inventar 389.083 gold. 36 1/2 krajc. torej skupaj 1,329.005 gld. 75 kr. ter da je po odračunjenih čistih pasivnih zastankih od 86.201 gld. 96 kr., konečnega čistega premoženja 1,242.803 gld. 79 kr.

To se brez debate odobri.

Poslanec Dežman poroča v imenu finančnega odseka za pomnoženo dotacijo 11.000 gld. z normalno šolskega zaklada za stavbo več šol l. 1875, katera se brez debate dovoli.

Poslanec dr. Schrey poroča v imenu finančnega odseka o računskem sklepu zemljiščno odveznega zaklada za l. 1874, ki se brez debate odobri.

Poslanec Dežman poroča v imenu finančnega odseka o računskem sklepu normalno šolskega zaklada za l. 1874, ki se z dohodkom 116.339 gld. 70 1/2 kr. in z stroškom 114.645 gld. 25 kr., tedaj z preostankom 1694 gld., 45 kr. odobri.

Poslanec Dežman predlaga v imenu deželnega odbora:

„Slavni deželni zbor naj izvoli v poravnanje denarnih stroškov za ceste, katere bode okrajno cestni odbor Kočevski v kratkem preložil, dovoliti 20% priklado na vse neposredne davke v davčnem okraju Kočevskem za l. 1876 in 1877.“

Zbor temu pritrdi.

Prošnja občine Cerknica, naj se uvrsti v sodnijski okraj Lož, se toplo priporoča vladi.

Prošnje deželnih uradnikov za povišanje plač in da bi se njim uštela pri državi služena leta v petletnico, odbijejo se. Slovenski gg.: Ravnikar, Kremžar, Omejec itd. so kranjskemu deželnemu zboru izročili prošnjo v nemškem jeziku! Bravo!!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. maja.

Cesar je iz Dalmacije prišel 12. na otok Hvar in odgovoril italijanissimom na nekov pozdrav z besedami: „z narodnjaki živite skladno (sporazumno).“ To cesarjevo besedo naj bi si tudi naši nemškutarji zapomnili, namesti, da le na to mislijo, kje bi nam Slovincem škodili, in v ta namen celó zakonov ne spoštujejo.

V praškem deželnem zboru so Nemci izročili češke peticije odboru, da v prihodnjem sesiji o njih poroča. Obljuba veže, a Nemece obljubi pa ne stori, ali narobe.

Gališki zbor, čegar obstanek s to sesijo obteče, bode razpuščen. Rusinski „Slovo“ uže sedaj Rusine opominja, naj se pripravljajo.

Vnanje države.

V Bukareštu so bile 11. t. m. volitve. Opozicijonalna, t. j., narodnejša stranka je poskušala, z orožjem v roci, vladne privržence izpodriniti. Več volilcev je ranjenih. Vojaki so mir naredili.

V Rumuniji je pri volitvah zmagala vladna stranka.

Ruski car v Berlinu komplimentuje dalje nemškemu, a ruski narod zaradi tega menda nema nič več simpatij do nemškega naroda.

Iz **Vratislave** na Pruskem se poroča: V Königshütte so 10. maja babe skozi vrata in okna vlomile v katoliške šole in vpile, da nečejo svojih otrok postarokatoličiti pustiti. S časom se je na tisoče ljudi nabralo, vojaki so množico razpobili. Dvajset ljudi je zaprtih.

Francoska narodna skupščina se je 12. maja po daljšem praznovanju zopet sešla. Mišljenje mej poslanci je miroljubivo. Najbrž zmaga ideja, da se zbornica sama razpusti in da bodo jeseni občne volitve.

V **angleškem** parlamentu je Dilke interpeliral, ali je res Nemčija poslala na Francosko noto z vprašanjem, zakaj se Francoska tako močno oroži. To je znamenje, da je javno mnenje na Angleškem odločno na francoski strani.

Grško novo ministerstvo je sklenilo, zbornico razpustiti, vse poslanike domov poklicati, univerzo zopet zapreti in policijskega direktorja nadomestiti.

Dopisi.

Iz **Trsta** 11. maja [Izv. dopis.] V nedeljo 9. t. m. je imelo slovensko politično društvo „Edinost“ občni zbor. Navzočnih je bilo ogromno število udov. Mej raznimi točkami so se vrstili prav jedernati govori in živahne debate. Posebno se je razpravljala zadeva, pomnoženje razredov narodnih šol v okolici. Gospod državni poslanec Nabrgoj je govoril o razmerah šolstva mej mestom in okolico. Jedernato je slikal potrebo dobrih šol, kazaje na druge srečnejše narode, kateri za šolstvo obilo žrtev doprinašajo. Dokazal je, da so šole v tržaški okolici preveč zanemarjene. Šolski odsek, kateri ne umeje slovenskega, izvoljen je od večine naših nasprotnikov, kateri le polajenje Slovencev želi; učitelji nolens volens morajo delati zoper svojo voljo po ukazih laškega mestnega magistrata.

Govorilo in predlagalo se je še mnogo o šolah in nasvetovalo se je, naj bi poslanci na to delali, da bi okolica zadobila svoj posebni šolski svet. To je posebno predlagal g. Pipan. Kaplan g. Križman je predlagal, naj bi poslanci za to govorili, da bi slavna vlada predložila v prihodnji sesiji deželnemu zboru nove šolske postave, kajti v vsakem kraju monarhije imajo uže nove šolske postave veljavo, le v Tržaškem je še po starem. Okoličani nemamo nič koristnih prememb, vse je še kot je bilo pred 50 leti.

G. Trobec pristavi, naj bi se napravil pri sv. Ivanu še en razred, v Rojanu en četrti, in naj bi se tretji spremenil iz laškega v slovenski.

G. Škrlič: Pri sv. Magdalenii nemamo nobene šole; treba bi bilo pri nas ene šole s slovenskim učnim jezikom, ker naši otroci morajo zdaj v ta ali oni kraj v šolo hoditi. Predlog je bil potem enoglasno sprejet.

Mej posameznimi predlogi je posebno še pozor vzbudil ta, društven slovenski časnik, katerega naj društvo počenši julija meseca izdaja. Časnik bi izhajal dvakrat na mesec. Nihče ne bode zanikal, da nam je v Trstu še posebnega slovenskega časnika jako potreba, ker smo izpostavljeni vednim napadom naših nasprotnikov.

Sklenilo se je skušati tabor sklicati. Nanj spadajo jako važne točke namreč, cela okolica na tisoče zbrana, naj bi izrekla željo,

katera je uže večkrat od Lahov bila zavržena, da se slovenska okolica popolnem od mesta loči. Doneli so na to gromoviti živio-klici, in odboru je bilo naloženo za prihodnji tabor posvetovati se in v prvem občnem zboru o tem poročati.

Zbrani so še očitno zahvalo izrekli deželni poslancem, kateri so zmagali ob Hrmetovej novej volilnej „reformi“ v zvezi s pravičnimi mestnimi poslanci. Trikratni živio-klici so srčno zahvalo poslancem izrekli.

Za nov slovenski tržaški časnik se je volil poseben odsek 7 udov, kateri imajo ob času odboru poročati, kako in na kak način se bode časnik izdajal. Ker se potem nij noben ud več k besedi oglasil, zaključil je predsednik g. Nadlišek zbor.

Iz **Gorice** 10. maja. [Izv. dop.] 8. t. m. je slovesno bil odkrit spominek ranjcemu gozdnemu nadzorniku Kolerju. Spominek obstoji iz v skalo vzdane, kamnite plošče, na kateri je napis v slovenskem in nemškem jeziku: „Mnogozasluzenemu c. k. gozdnemu nadzorniku Josip Kolerju ustanovitelju te ceste 18^{65/60} v spomin čestitelji.“ Navzočni so bili c. k. gozdarski uradniki, c. k. okrajni glavar Rechbach, nekateri županje iz bližnje okolice in nekaj družega občinstva. Svečanost se je začela z nagovorom c. k. dvornega svetovalca A. Thiriota, ki je korist te ceste za deželo in državo naglašal in spominjal mnogo zaslug umrlega Kolerja, na kar se mu je sin pokojnega c. k. notar ginjenega srca zahvalil. Potem je pa g. Dimec gozdni nadzornik besedo prijel in v slovenskem jeziku sledeče govoril: „Častiti pričujoči! Slovenska zemlja je rodila moža, kateremu smo denes na Trnovske cesti kameniti spominek postavili; na slovenski zemlji je ranjci g. Josip Koler to cesto sezidal in slovensko ljudstvo mu je sodelovalo pri toliko koristnem pa težavnem podvzetju. Zategadelj pa je naša dolžnost, da denes na tem mestu tudi v slovenskem jeziku izpregovorimo. Kar je posameznemu človeku žila njegovega telesa, to je cesta za skupnost človeška, za sososko, deželo in cesarstvo naše. Brez krvotoka nij življenja in brez cest nij prostega gibanja, brez cest se ne da misliti ne blagostan, niti omika človeška. Po vrlemu Kolerju izpeljana Trnovska cesta, vpeljala bode tudi omiko in blagostan slovenskemu prebivalstvu. Kamen ta naj toraj zaveči ime in spomin Kolerja kot podvzetnika in izvršitelja toliko koristne ceste trnovskega grada. Mi pa, združeni na tem mestu voščimo za vse čase Kolerjevimi potomcem blagost in srečo. — Vam Kolerjevi sinovi, gre denes srčna javna zahvala, katere žalibože Vaš oče nij dočakal!“

Tudi v prvem razredu mestnih volitev so zmagali liberalci. Vsi izvoljeni mestni svetovalci so taki možje, katerim tudi vlada ne more biti nasprotna in je bode gotovo potrdila. Neka visoko postavljena vladna osoba se je javno izrazilo blagovolila, da vsi oni, ki so podpisali oklic na volilce, so sami republikani, kar pa nij res. Gotovo ga jezi, da mu nij bilo dano si pri tej volitvi vladnih zlatih ostrog vdobiti. Faktum pa je, da so liberalci popolnem neliberalno volili in izvoljeni so bolj vladni, nego vlada sama. Vse to so pa liberalci učinili, da spravijo, zopet starega dobroznanega tajnika v municipij. Če se uresniči njih namera nastale bodo zopet homatije mej vlado in municipijem.

Domače stvari.

— (Kranjski deželni zbor) je imel včeraj dve seji, zjutraj in zvečer. Denes hoče končal svoje letošnje zasedanje. — Poročila v vsej obširnosti dopolnemo v naslednjih dnevih zaporedom.

— (Za kmetijsko šolo) na Dolenjskem sta glasovala razen narodnih poslancev tudi gg. dr. Zavinšek, in pl. Langer.

— (V Št. Peter na Notranjskem) pride cesar denes pozneje na večer, nego je bilo prej v mislih. Zatorej se je deželnemu zboru zahvalil za nameravano deputacijo, ki torej ne pojde tja. Zarad tega in ker si vladni organi vse prizadevajo odvrniti z „odsveti“ slovensko ljudstvo od poklona in pozdrava valjda ne bode toliko ljudstva prišlo kakor smo želeli. A oni, ki pridejo naj se izkažejo Slovence.

— (Pevske slavnosti v Sisku) vdeležil se bode tudi „Hrvatski Sokol“, tedaj bode našemu „Sokolu“ lepa prilika, da se pobrati z najmlajim sokolskim društvom, koje se je še le prošlo leto ustanovilo.

— (Reservisti) imajo od denes dalje tu svoje vojaške vaje.

— (Za požarno stražo) v Ljubljani je umrl penzionist Urbas v testamentu oporočil sto goldinarjev.

— (V Postojnsko jamo) je tudi letošnji binkoštni ponedeljek mnogo obiskovalcev od tu namenjenih na ogled.

— (Ljubljanski župan) penzionirani vladni svetovalec, gosp. Lašan je bolnike v ubožni hiši ljubljanske obiskal, vse sobe in pohištje pregledal in podporo za zboljšanje zagotovil.

— (Umrli) je 9. t. m. naglo znani slovenski jezuvit, ki je po raznih krajih na Slovenskem pridigoval, Janez Valjavec, v Celovcu.

— (Črnomeljsko učiteljstvo) ondotne 4 razredne šole je sklenilo snovati napredovalno šolo za prosto ljudstvo. Podučevalo se bode vsako nedeljo od 9 do 10 ure zjutraj in sicer: G. A. Jeršinovec bode govoril o novej metrskeji meri in vagi, o računstvu in o geografiji, g. B. Hočevnar o naravoslovju in g. F. Šetin o kmetijstvu s posebnim ozirom na črnomeljsko okolico. Tudi bode g. Hočevnar učil odraslo šolsko mladež v petji po notah.

— (Poddraška kmetijska čitalnica) skliče izredni občni zbor 16. t. m. t. j. binkoštno nedeljo ob 6. uri po pólú dne. Zarad važne točke dnevnega reda o premembidruštvenih pravil vabi najljudneje vse č. društvenike.

— (Iz Maribora) nam eden naših dopisnikov poroča, da gimnazijalni ravnatelj (Nemec to se ve da) mej dijaki išče dopisnika, ki je poročal o majnikovem dijaškem izletu, ter žuga, da bode nekovega M. V. (samo inicijali so nam znani), ki ga je obdolžil in še druge, katere sumniči, pri izpitu zrelosti metal. Da nemški poštenjak ne bode nedolžne preganjal, bodi mu povedano, da dopisnika našega mej mariborskimi dijaki nij.

— (Za lovce.) Iz Kamne gorice na Gorenjskem se nam piše: S pomladjo se je vrnil zopet lov, ki ga imajo pravi lovci za najplemenitejšega, to je lov na divje peteline. Oni, kateri je uže streljal divje peteline, vé, s kako pazljivostjo in s kakim

trudom se divji petelin (Auerhahn) more za-
sačiti, in le malo lovecev je tako srečnih, da
jim ta lepa žival pade kot žrtev njih lov-
skega truda. Tako srečen je bil mladi in
neustrašivi lovec, gosp. Adolf pl. Kapus
iz Kamne gorice, zopet v nedeljo, tem več,
ker je bil petelin, katerega je ustrelil, iz-
redno velik in lep. Denes 11. t. m. je zopet
gosp. Regoršek iz Ljubljane prinesel pete-
lina, katerega je ustrelil na Ilóvici. Gospod
Hariš iz Ljubljane bi bil pred par dnevi
tudi prav lahko ubil divjega petelina, ali
ker se je ovi petelin baš plodil, je g. Hariš
iz lovske galanterije in pravega lovskega
duha opustil strel.

— (Zaradi gladu se je obesil) v
Tivoli-gozdu minólo soboto ali nedeljo nekov
J. Š...c, ki je bil zaradi nerednostij od-
puščen iz službe kot čuvaj pri mitnini in je
bil v poslednji dobi brez zaslužka. Pred-
včeranjem po pólu dné ga je zapazil nek
žendarm, gredé skozi gozd, viseti na dre-
vesu. Došla c. kr. komisija ga je dala od-
nésti v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— (Zaradi ponarejenega denar-
ja), katerega je razpečeval Janez Skolec,
bila sta 7. t. m. pred celjskimi porotniki
Janez Skolec in Andrej Žagar na šest let
ječe obsojena.

— (Celjski občinski zastop) je
sklenil, pokopališče preložiti, okolici pa je
naložil, naj za svoje posebno pokopališče
skrbi.

Razne vesti.

* (Peštanske gospé), ki so osno-
vale izobraževalno društvo za ženske, so
imele 10. t. m. občni zbor. Njih društvo je
izdalo pretečeno leto 27.856 gld. za žensko
izobraževanje. V odboru je 71 gospé. —
Posnemanja vredno.

* (Nesreča na morji.) Iz Hamburga
poroča telegram, da je blizu Irskega na
Scilly-otocih razbil se nemški parobrod „Schil-
ler“, na katerem se je vozilo 190 popotnikov.
Dosedaj (8. maja) je le 43 oseb rešenih, druge
še išče več ladij.

Administracija „Slov. Naroda“

potrebuje št. 107 in 187 „Slov. Naroda“ od lanskega
leta, ter prosí tiste naročnike, ki te dve številki
morebiti še imajo, pa jih hraniti ne mislijo, proti
navadni plači administraciji prodati.

Uradno naznanilo.

12. maja 1875.

Razpisana služba: Pri c. kr. pomorskem
uradu v Trstu mesto concept-praktikanta z letno
plačo 600 gld., do konca t. m.

Javne dražbe: J. Zvonkovičovo iz Broda,
25. maja (I. Metlika). — U. Terzelovo iz Hrašja,
21. maja (I. Kranj). — T. Špenkovo iz Huj, 22. maja
(III. Kranj). — J. Makovcevo iz Kamenika, 25. maja
(I. Kranj).

Tujci.

12. maja:

Pri **Stonu:** Hirschman iz Dunaja. — Kleine
iz Vizelja. — Leder, Favič iz Gradca. — Ličér iz
Trsta. — Dr. Razpet iz Postojne.

Pri **Maliči:** Horsecky iz Ljubljane. — Roblek
iz Radovljice. — Reichman iz Liberce. — Fingwirth
iz Gradca. — Kulhamer iz Celja. — Iluncovsky
iz Dunaja.

Pri **Zamorci:** Potrebuješ iz Selc. — Mislej
iz Postojne. — Denek iz Siska. — Kavčič iz Trsta.
— Rus iz Dolenjskega.

Dunajska borza 13. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	69 gld.	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	25	„
1860 drž. posojilo	111	30	„
Akcije narodne banke	961	—	„
Kreditne akcije	231	50	„
London	111	55	„
Napol.	8	91½	„
C. k. cekini	5	31	„
Srebro	102	85	„

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdra-
vila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasčenih in
otročih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni
v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze
i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-
bavljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato
žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo,
šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih,
ožočnost, diabet, trganje, shušanje, bledičino in pre-
hlajenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje,
nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriče-
val zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spriče-
vala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-
vega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru,
zdravilnega svétnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,
Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih
osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastojnj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svétnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d.
pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v
scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih
in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in
in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-
nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu.
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svétovalec in člen
mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne
i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svétovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry
vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svétovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bohal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
„Berliner Klinische Wochenschrift“ od
8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Ara-
bica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila
niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem
let, na nespanji, treslici na vseh udih, shušjanji in
hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllnerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji
dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljnji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na
rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odrasčenih in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.
i funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr.
i 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu
i v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Ins-
bruku Diechtl & Frank, v Celoveci P. Birn-
bacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru
M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v

Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanz-
meyer, v Temišvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh

mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih;

tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih

sakaznicah ali povzetjih.

Tržne cene

v Ljubljani 12. maja t. l.

Pšenica 4 gld. 90 kr.; — rež 3 gld. 60 kr.;
— ječmen 2 gld. 80 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; —
ajda 2 gld. 80 kr.; — prosó 2 gld. 80 kr.; — koruza
3 gold. 20 kr.; krompir 2 gld. 10 kr.; — fižol 5 gld.
50 kr.; masla funt — gld. 53 kr.; — mast — gld.
50 kr.; — špeh frišen — gld. 39 kr.; — špeh povojen
— gld. 42 kr.; jajce po 1½ kr.; — mleka bokal 12
kr.; govodnine funt 27 kr.; — teletnine funt 25 kr.;
svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 40
kr.; — slame cent 1 gld. 15 kr.; — drva trda 6 gold.
80 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Loterijske srečke.

V Trstu 8. maja: 11. 83. 64. 25. 84.

PEKARIJA

v mestu Slovenski Bistrici, na dobrem
stališču, blizu kasarne ležeča, se precej za
dober kup v najemščino dá. (163—1)

Dotična pisma se naj naravnost na J.
Manhart v Slov. Bistrico pošiljajo.

V Ilirski Bistrici se oddaja precej

pekarija

8 prav ugodnimi pogoji v najem.

Več se izvé pri Aleks. Ličan-u v Ilirski
Bistrici. (157—3)

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda

in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból

in ustne bolezni, zoper gnilobo in mahanje zob,

zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut,

prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno

meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za či-
stenje zob. Kedor ga enkrat poskusí, dal mu

bode gotovo prednost, vzlie vsim enakim izdel-
kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta

Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabod-
išče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z

čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat

škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v

pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih

in vnanjih prisadih, zoper večino boleznij, po-
sebnó za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica

40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do

sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirku-
lacijo in prebavljenje, ter različne organe in

ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izbornó sred-
stvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah.

1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad.

Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna

in mehka, se jej daje prednost pred vsimi

umivalnimi vodami, lepotečjem in lepotečnim

sredstvom, katera so često škodljiva. 1 stekle-
nica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegeta-
bilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej

podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se na-
haja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja

40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih

iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olaj-
šajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.

Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki

bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se

bode radostno prepričal, da je najmočnejše in

zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper

ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto

proti poštnemu povzetju. (132—12)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.